

Rotterdammers kwamen pijp halen in Gouda

Rotterdammers kwamen pijp halen in Gouda

Een schaatstocht vol traditie. Wie heeft deze verhalen niet gehoord.

Dossier *SPORTSTAD* laat u mee genieten, met een van deze prachtige verhalen uit *Het Vaderland* (bekende *Haagsche Courant*) woensdag 13 december 1933.

Wij hadden er onze zinnen op gezet om gisteren – dinsdag 12 december 1933 – naar Gouda te schaatsen en toen wij dus de vries-atmosfeer in de goede oude Rottestad ontwaarden, herleefde in ons hart de hoop op een mooie sportieve dag.

Dinsdagmorgen bevonden wij ons toen voor een lastig geval. Want: de thermometer stond op het vriespunt, met een neiging tot rijzen en de barometer daalde. Het weerbericht was somber; aanhoudende dooi.

Ijs beter

Nu weten wij bij ondervinding, dat buiten op dat rustige waterwegen het ijs zich meestal veel beter houdt dan wij hier zo in een smerige stad denken. Dus spraken wij met de stoere Friesche rijdster met wie wij den tocht naar Gouda zouden maken af, om ter plaatse van het vertrek, te circa 10.00 uur, de situatie op te nemen en dan naar bevinding te handelen.

Bergsche Voorplas

Die plaats van vertrek was de Bergsche Voorplas, grenzende aan de Rotte, en het plan was gemaakt om dan, met een grote omweg over de Rottemeren, naar de Goudsche Pijpenstad te glijden. De wind, die Zuid-West was, hadden wij dan grotendeels mee.

Het ijs op de Voorplas was waarlijk goed, 'n tikje zacht misschien, maar stellig uitstekend berijdbaar en op de ijsbaan van het naburige Lommerrijk begonnen zich dan ook de eerste liefhebbers al te vertonen.

Het was inmiddels al over half elf geworden en wij bukten ons om onze schaatsen onder te binden.

Afghanen

Maar op dit ogenblik gebeurde er iets wonderlijks. Want daar stonden plots voor onze verbaasde ogen de beide Afghanen, met wie wij, nu al weer haast 5 jaren geleden, zulk een fantastische tocht hadden gemaakt. De kennismaking was spoedig hernieuwd en in hun gebrekkige conversatie – het Hollands ging hun waarlijk al een beetje beter af! – beduidden zij ons, dat zij, nu het zo trof, wel weer heel graag met ons over die mooie meren zouden willen trekken. En zij bogen diep het hoofd, bij wijze van geanticiperde dankbaarheid. Ons best en dus gingen wij met ons vieren, de twee kerels inbegrepen, er van door.

De Prinsenmolen

De lucht was loom en grijs, toen we daar den uitgestrekten Voorplas, zo tegen een uur of elf, afschaatsten. De Prinsenmolen stond er dromerig toe te zien en daar dicht bij ontwaarden wij een schilder, met bouffanten ingepakt en op klompen, die „het geval” op het doek wierp.

Bieling

De Eskimo-achtige man bleek Bieling te zijn, de bekende Hillegersbergsche kunstenaar, die, naar wat wij daarvan zo in de haast zagen, er een prachtig schilderij van maken zal. Zo iets in de geest, van onze oude vriend Pieter Breughel, voor wie de atmosfeer van gisteren ook een kolfje naar zijn hand zou zijn geweest.

De Rotte op

De Rotte op en dan begint de reis eigenlijk pas goed.

Het ijs blijkt, juist als wij verwachtten, van uitstekende kwaliteit te zijn, en behaaglijk schuiven wij in een matig tempo er over heen. Wij hebben de beide vreemdelingen, die er al dadelijk weer in een vervaardelijke snelheid van door wilden gaan, beduid, dat het ons ditmaal meer te doen was om een fikse wandeling op schaatsen, dan om een recordpoging.

Rottemeren

Weldra waren we bij de Rottemeren en in de verte wapperen de vlaggen al van de Zevenhuizensche Ijsvereniging. Juist als we besluiten daar even aan te leggen begeeft zich de linkerschaats van de hoog op-de-benen staande Oranje Afghaan en dat is een reden temeer voor een praktische pleistering. Want bij al die tentjes van die vrolijk-uitziende ijsbaan, zal ook wel een reparatietentje zijn.

We gaan de ijsbaan op en zien . . . niemand. Alle huisjes en tentjes leeg, hoe wij ook speurend rondgaan. Toen kwam over ons een gevoel, dat Napoleon moet gehad hebben toen hij te Moskou alles verlaten vond . . . gelukkig waren er hier geen branden.

Hielriem

We besluiten van den nood een deugd te maken, zetten ons neer en bekijken het rare geval, dat de schaats is van de vreemden snoeshaan. De Friesche dame, die als alle Friezen-op-tocht een kijk op zoiets heeft, constateert, dat er een nesteltje kapot is van de hielriem en wij proberen met z'n allen de zaak te repareren met het gevolg, dat de hele hielriem na een korte poos een rampzalig wrak is.

Schaatsenband

Gelukkig arriveert er op dit ogenblik een drietal montere jongelui en een van hen haalt vastberaden een stukje schaatsenband uit zijn zak en knoopt wat einden aan elkaar. „Dat is de kwestie”, zei hij en wilde er tegelijkertijd met mijn Friesche dame van door, iets dat ik hem energiek heb belet. De schaats was heel en wij gingen verder.

Hennepsloot

Van het Rottemeer naar de breede Hennepsloot, is een brede overstap over een weiland en er is daar blijkbaar een ijverig mensch, dat dien overstap verzorgt, want over die brede strook liggen wel tientallen matten en stukken karpel, wat bijzonder prettig is voor de schaatsen, „Een nette bestrating”, vindt mijn gezellin.

Hart van Zevenhuizen

Nu zijn we weldra in het hart van Zevenhuizen, dat we op een smal watertje, waar het ijs erg smerig is, doorsnijden. Er is daar een aardig hotel: het Hof van Holland, waarvandaan heerlijke koffiégeuren op ons aanwaaien, maar we besluiten met het oog op de dreigende dooi – het regende inmiddels een beetje – aan alle verleidelijkheden te ontvluchten.

Naar Nieuwerkerk

Van Zevenhuizen naar Nieuwerkerk krijgen we thans de wind tegen. Maar het ijs is over het algemeen op het Kanaal voortreffelijk en last hebben we er niet van.

De scholen gaan uit, en de kinderen komen met zwermen de baan op met stoelen in monter lawaai. Maar het water is zo breed, dat wij ongestoord onze tocht kunnen voortzetten.

De lucht is intussen dikker en dikker geworden en er spant zich boven onze hoofden van lieverlede een loodgrijze koepel. „Het sneeuwt”, roept de Afghaan en daar warrelen de vlokken naar beneden. Voorzichtig vlijen zij zich op de aarde neer en plotseling zijn wij van de dooierige atmosfeer uit in een Siberische winter terecht gekomen. Alles is wit. Wij zien er weldra uit als sneeuwpoppen maar vervolgen moedig onze reis.

Even voor Nieuwerkerk is het ijs nogal slecht, maar dat is maar voor een ogenblik. Bij de Nieuwerkerkse brug staat een aardig Koek-en-Zoopje, waar we een ogenblik zijn neergestreken. Zo'n echt gemoedelijk ding met

een brandend kacheltje. En de juffrouw de Bruin, die dit ijshotelletje dirigeert, serveerde heerlijk-warme chocola en gevulde koeken. Terwijl sprak er iemand over een schoonzuster, die van de ene bijt naar een andere bijt dook en met 6 goudvissen boven kwam. Ik heb dit verhaal misschien niet goed begrepen.

Voort gingen we weer en onder de spoorbrug door. Juist toen we weer een beetje op streek raakten kwam – al van Gouda – mevrouw Wijlacker-Rijsdijk aan, vergezeld van 2 befaamde wandelaars van de Vierdaagse. Die 3 zetten er een flink vaartje achter en weldra waren ze als zwarte stippen in de verste verdwenen . . .

Gouden gloed

De sneeuw was inmiddels opgehouden en de lucht was opgeklaard. Er kwam aan de hemel zelfs een stuk blauw te zien en daardoorheen zette de zon eensklaps de gehele wereld in een gouden gloed.

Moordrecht

Verder, verder . . .

Wij kwamen bij Moordrecht, met haar ijsclub midden op het water binnen in de stad en waar slechts een baantje van een paar meters breedte voor de passanten is overgebleven. Veilig ijs en wij rijden er voorzichtig op onze hakken overheen. En gaan nu richting Gouda.

Gouda

Naarmate we Gouda naderen, werd het drukker op de weg. Allemaal Rotterdammers zwaar beladen met sprits, met pijpen, en sommigen – met permissie – met . . . pots-de-chambre . . . De laatste voorwerpen bieden vermoedelijk minder kans op breken. Heel op het laatst is er nog een akelig stukje op een kroossloot, dat alleen maar strompelend kan worden afgelegd en dan lopen we met z'n vieren het ouderwetse watertje binnen, alwaar de tocht naar Gouda eindigt.

Ze naaien u daar dadelijk, in een ommezentje, de pijpen op uw hoed of muts, en toen de vriendelijke man, die dat karweitje verrichtte, de draden doorknippte informeerde hij bij de Friesche dame, of hij haar nu maar niet in eens „bobbie haar” zou knippen. Gouwsche humor.

Zalm op de Markt

De lezer begrijpt waar we toen verder terecht kwamen. Natuurlijk in de befaamde Zalm op de Markt, waar de mensen allervriendelijkst zijn en de traditionele ijskostjes voortreffelijk worden toebeleid. En dan is er nog altijd van die mooie 1919 Madame La Bourgade, die goed gechambreerd, de laatste sporen van vermoeienis vergeten doet!

bronnen:
tekst: Het Vaderland dec 1933
foto's:
www.claypipers.nl
Streekarchief
Midden-Holland
realisatie: Cees Vermeulen
december 2011
www.goudanet.nl
dossier SPÖRTSTAD

